

Prometheus-leiritoiminnan periaatteet

Yhdistyksen tarkoituksena on "järjestää uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumatonta aikuistumiskoulutusta, jonka tavoitteena on tukea nuoria oman elämänsä rakentamisessa. Lisäksi tarkoituksena on turvata uskontokuntiin kuulumattomien ja uskonnottomien nuorten mahdollisuus aikuistumiskoulutukseen." Tätä toteutetaan järjestämällä Prometheus-leirejä.

Leiritoiminnan taustaksi hyväksyttiin yhdistyksen syysseminaarissa 1991 alle kirjatut päämäärät ja periaatteet. Tavoiteruusuke puolestaan on muotoiltu syksyllä 2001 pidetyn Protu vuoteen 2004 -seminaarin keskustelujen pohjalta. Näiden on tarkoitus muodostaa leiritoiminnalle yhteinen perusta ja selkiyttää leirien päämääriä.

KASVATUKSEN PÄÄMÄÄRÄT

- Yksilön oman kehityksen tukeminen ja itsensä hyväksyvä yksilö
- Eettinen suhtautuminen toisiin ja muiden elämän kohentaminen
- Oikeudenmukaisten ja demokraattisten yhteisöjen luominen
- Luonnon kunnioittaminen ja maapallon ympäristön suojeleminen
- Rauhaan, oikeudenmukaisuuteen ja toisista välittämiseen perustuvan maailman rakentaminen

KASVATUKSEN PERIAATTEET

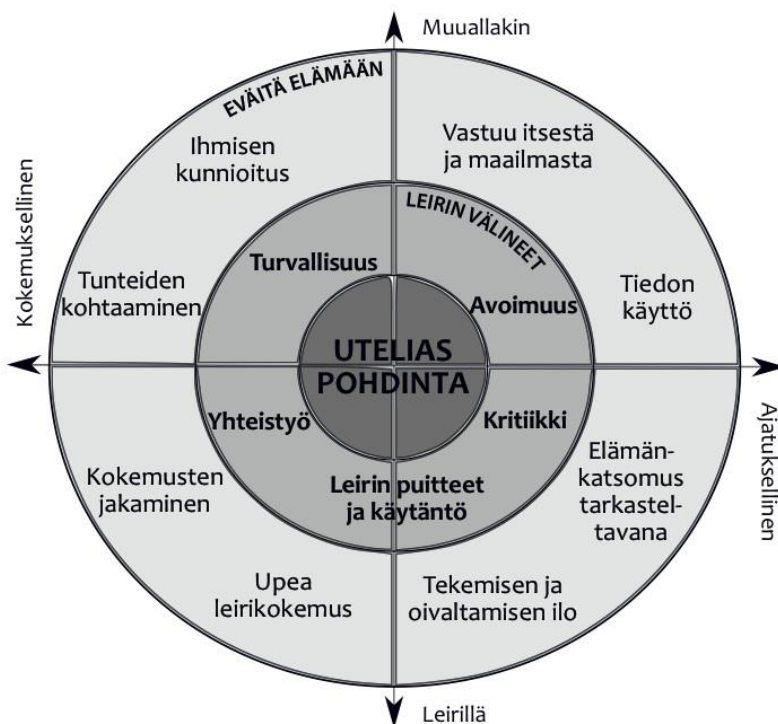
- Nuorten kunnioittaminen ja näiden omanarvontunnon vaaliminen
- Rohkaiseminen luovuuteen ja itsenäiseen ajatteluun
- Vapaan tutkimisen periaatteen soveltaminen:
 - Nuorten ohjaaminen ajattelemaan kriittisesti ja luovasti kaikista elämän kysymyksistä
 - Tavoitteena sellaisen elämäntavan löytäminen, joka on mielekäs oman itsen ja toisten kannalta
- Demokraattisten periaatteiden soveltaminen
- Nuoren oman elämäkokemuksen huomioonottaminen
- Motivointi ja kannustaminen tarttumaan vaikeisiin eettisiin ongelmiin

Lähtökohtana näille on humanistinen elämäkatsomus

- Kokemamme maailma on kaikki, mitä elämästä tiedämme
- Ihmlaji, joka on osa tätä fyysistä maailmaa, on ainoana vastuussa planeetallamme tehdyistä ratkaisuista
- Avoin, tutkiva mieli ja järjen käyttö ovat edellytyksinä kokemusten tulkinnalle ja ymmärtämiselle

LEIRITOIMINNAN PERIAATTEET TAVOITERUUSUKKEENA

Tavoiteruusukkeen selityksiä

Ydinajatus

Prometheus-leirit ovat uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumatonta aikuistumiskoulutusta. Leirien tavoitteena on antaa nuorille sellaisia valmiuksia, jotka auttavat heitä selviytymään elämässä. Tämä on leirien kokoava tavoite, joka jakaantuu useiksi osatavoitteiksi. Valmiuksia elämään ovat muun muassa oman itsensä ja omien tunteidensa hyväksyminen, itsensä kannalta mielekkään elämäkatsomuksen muodostaminen, kyky ottaa vastuuta omista valinnoistaan sekä kyky sijoittua siihen maailmaan, jossa elämme.

Leirien ydinajatuksena on avoin ja utelias pohtiminen. Tärkein työskentelymuoto on keskustelu, jossa herätellään ajatuksia, vaihdetaan kokemuksia, annetaan mahdollisuus oivaltaa uusia näkökulmia, opetellaan perustelemaan ja arvioimaan perusteita, ja jossa mihin tahansa asiaan on lupa suhtautua avoimesti ja tutkien. Uskomme, että kun nuorille annetaan mahdollisuus tällaisessa keskustelussa arvioida erilaisia näkemyksiä, he pystyvät itse tekemään omaa elämäkatsomustaan koskevat valintansa.

Pohtimisen lähtökohta ei ole uskonnollinen. Uskontoja ei erityisesti pyritä tuomaan esille lukuun ottamatta loppuviikon maailmankatsomukseen liittyviä keskusteluja, joissa eri uskontoja voidaan arvioida avoimesti ja tuomitsematta. Kullakin leirin osallistujalla on oikeus lähestyä leirillä käsiteltäviä asioita oman maailmankatsomuksensa näkökulmasta, ja myös uskonnollisia näkökulmia voidaan tuoda esiin missä tahansa leirillä käytävässä keskustelussa. Tällöin uskonnollisia selityksiä tutkitaan avoimuuden ja kriittisyyden periaatteiden mukaan.

Eväitä elämään

Tavoitteena ei ole ohjata nuoria valitsemaan mitään tiettyä maailmankatsomusta. Siitä huolimatta haluamme välittää nuorille joitain arvoja, jotka ovat lähtöisin humanistisesta ajattelusta. Nämä arvot ovat ihmisen kunnioittaminen sekä vastuun ottaminen itsestään ja maailmasta.

Ihmisen kunnioittaminen tarkoittaa sekä oman itsensä tuntemista ja hyväksymistä että toisten ihmisten arvostamista ja ihmisarvon kunnioittamista. Oman itsensä hyväksyminen edellyttää turvallisuuden tunnetta, ja leirillä pyritäänkin luomaan turvallinen ja luottamuksellinen ilmapiiri, jossa on lupa myös erehtyä ja kasvaa. Leiriläisille pyritään antamaan kokemus siitä, että heidät hyväksytään omana itsenään, sekä tilaisuus puhua monenlaisista asioista niin että heitä todella kuunnellaan. Oman itsensä hyväksymisen ja toisten ihmisten kokemusten ja näkökulmien kuulemisen kautta opitaan hyväksymään toiset sekä näkemään asioita heidän kannaltaan.

Vastuun ottaminen kohdistuu sekä omaan itseensä että muihin ihmisiin ja ympäristöön. Nuoria ohjataan ottamaan vastuu omasta elämästään sekä omien päätösten ja valintojen vaikutuksesta omaan ja muiden tulevaisuuteen. Tavoitteena ei kuitenkaan ole vastata siihen, millaisia valintoja pitäisi tehdä, vaan ohjata tekemään valintoja itsenäisesti, perustellen ja tietoisena niiden seurauksista.

Pidämme sekä tunteita että järjen käyttämistä ihmisen elämän kannalta tärkeinä asioina, ja kummallakin on tärkeä asema myös Prometheus-leireillä. Leiriläisiä rohkaistaan omien tunteidensa ilmaisemiseen avoimesti sekä toisten ihmisten kohtaamiseen myös tunnetasolla. Leirillä annetaan mahdollisuus läheisyyteen toisten kanssa sekä omien tunnetasolla vaikeidenkin asioidensa käsittelemiseen turvallisessa ilmapiirissä.

Toisaalta leirillä ohjataan tutkimaan asioita omaa järkeä käyttäen. Keskeisiä välineitä tässä ovat kritiikki ja tieto. Kritiikillä tarkoitamme perusteltua järjenkäyttöä, jonka avulla pyritään

erittelemään ja arvioimaan asioita. Kriittisyys ei siis tarkoita mielipiteiden tuomitsemista tai osoittamista vääriksi vaan pikemminkin keinoa tarkastella ja selkiyttää mielipiteitä, uskomuksia ja tunteita siten, että mikä tahansa uusi kysymys tai näkökulma voidaan ottaa avoimesti keskusteltavaksi. Lisäksi leiriläisiä ohjataan hankkimaan ja arvioimaan tietoa sekä käyttämään sitä valintojensa pohjana.

Tarkastelun kohteena leirillä käytävissä keskusteluissa on elämäkatsomus, joka voidaan ymmärtää laajasti. Siihen sisältyvät muun muassa käsitys omasta itsestä ja suhteesta toisiin ihmisiin, suhde omaan elämään ja aiempiin kokemuksiin, toiveet ja suunnitelmat tulevaisuuden suhteen, omat arvot ja suhtautuminen erilaisiin asioihin sekä käsitykset meitä ympäröivästä maailmasta. Elämäkatsomusta voidaan lähestyä monien erilaisten teemojen ja kysymysten kautta, mutta yhteistä kaikelle keskustelulle on yllä kuvattu työskentelytapa, johon kuuluvat turvallisuus, luottamus, avoin ilmapiiri, tunteiden kohtaaminen sekä ajatusten selkiyttäminen kriittisesti ja tietoa hyödyntäen. Tällaisen työskentelytavan avulla toisaalta hahmotetaan ja selkiytetään omaa katsomusta ja toisaalta annetaan valmiuksia sen kehittämiseksi leirin jälkeenkin. Lisäksi työskentelytavassa on sisäänrakennettuna niiden arvojen edistäminen, joita haluamme välittää leiriläisille, eli kasvattaminen ihmisen kunnioittamiseen ja vastuun ottamiseen.

Vaikka työskentelylle on asetettu myös muita tavoitteita, työskentely itsessäänkin voi olla leiriläisille elämys. Yksi tavoitteemme onkin, että leiri kokonaisuudessaan - keskusteleminen, uuden oivaltaminen, yhdessä tekeminen ja kokeminen sekä uusien ihmisten kohtaaminen - on upea kokemus.

Leirin tekemisen keinoja

Leirien tekeminen perustuu yhteistyöhön: leiriä vetää ohjaajista ja apuohjaajista koostuva ohjaajatiimi. Yhteistyö ei kuitenkaan tapahdu yksin tiimin sisällä, vaan tiimi tekee yhdessä leiriläisten kanssa työtä leirin onnistumiseksi. Tällainen lähestymistapa tuottaa toisaalta läheisyyttä ja yhteishenkeä, toisaalta se mahdollistaa tasa-arvoisen ja demokraattisen keskusteluilmapiirin. Nuorille annetaan toiminnassa aktiivinen rooli myös tekijöinä: leirin apuohjaajina toimii nuoria, joilla on paljon vastuuta leirin toteuttamisessa. Aikuisiksi ohjaajiksi taas hyväksytään tavallisia aikuisia, eikä heidän pätevyyttään ohjaajiksi arvioida muodollisen koulutuksen tai tittelien perusteella. Tällainen yhteistyö, johon osallistuu erilaisia ihmisiä ja jossa tuemme jatkuvasti toinen toisiamme, tuottaa tekijöilleen tekemisen iloa.

Käytännön leirien toteuttamisessa on tärkeää, että leiriaika ja -paikka sekä leiriläisryhmän ikä, sukupuolijakauma ja muut ominaisuudet antavat mahdollisuuden leirien onnistumiselle. Käytössämme on monia välineitä leirin tavoitteiden, turvallisen ilmapiirin ja avoimen, aktiivisen keskustelun aikaansaamiseksi. Tällaisia välineitä ovat esimerkiksi kuuntelutaito, keskustelun vetämistaito, aktivoivat ja ajatuksia herättävät harjoitukset, ryhmadynamiikan tuntemus, tunnelmointiharjoitukset ja leikit.